

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Софіївської селищної ради
від 29.01.2024 р. № 2044-41/VIII

ПРОГРАМА
місцевих стимулів для медичних працівників
комунальних лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної ради
на 2024-2025 роки

1. Загальна частина

Програма місцевих стимулів для працівників комунальних лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної ради на 2024-2025 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

**2. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма, та обґрунтування
необхідності їх розв'язання**

Одним із основних завдань органів місцевого самоврядування є створення умов для ефективного та доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Сьогодні існують незаперечні докази, що здоров'я населення є одним з найважливіших чинників розвитку економіки та добробуту населення. Роль медичного працівника щодо профілактики захворюваності, забезпечення населення якісною медичною допомогою важко переоцінити. Недостатня соціальна захищеність не створюють у медичних працівників стимулів до підвищення якості медичної допомоги населенню та ефективності використання наявних матеріально-технічних ресурсів. На даний час сфера охорони здоров'я стоїть на порозі кадрової кризи. Не обминають ці проблеми і Софіївську селищну територіальну громаду.

З 2018 року в Україні проводиться трансформація системи охорони здоров'я. Її мета – забезпечити всім громадянам України рівний доступ до якісних медичних послуг та перебудувати систему охорони здоров'я так, щоб у її центрі був пацієнт. Протягом 2018 – 2019 років всі заклади охорони здоров'я були перетворені з комунальних медичних бюджетних установ в комунальні підприємства/комунальні некомерційні підприємства, які діють як суб'єкти господарської діяльності. Держава бере на себе чіткі зобов'язання щодо фінансування медичних послуг. Пакети медичної допомоги, гарантовані державою, визначаються, виходячи з пріоритетів охорони здоров'я в Україні у обсязі можливостей державного фінансування та відповідно до фактично наданої медичної допомоги за попередній рік та кількості укладених декларацій пацієнта з сімейним лікарем. Загальна сума щомісячного фінансування з державного бюджету не достатня для виплати додаткової заробітної плати, матеріальної допомоги на оздоровлення, оплати курсів підвищення кваліфікації та витрат на відрядження та інших витрат, необхідних для забезпечення роботи комунальних підприємств/комунальних некомерційних підприємств. Низька заробітна плата та недостатній соціальний захист медичних працівників стають перешкодою в залученні молодих фахівців до роботи в галузі. Ці фактори стали передумовою до порушення комплексності та послідовності у наданні медичної допомоги, а іноді до формального підходу щодо проведення профілактики захворювань та динамічного нагляду за станом здоров'я населення. Що, у свою чергу, може призвести до несвоєчасного виявлення хворіб та їх ускладнень. Такий стан справ вимагає необхідності здійснення комплексу заходів, спрямованих на розв'язання проблем та підвищення ефективності медицини в цілому.

Ефективна кадрова політика є важливим інструментом функціонування галузі охорони здоров'я, оскільки від рівня забезпеченості закладів галузі медичними працівниками та їх професійного рівня залежить якість надання медичної допомоги населенню. Питання кадрового забезпечення набули особливої ваги з огляду на кадрову кризу в медичній галузі.

Населення громади станом на 01 січня 2024 року складає 12437 осіб. Аналіз рейтингової оцінки стану здоров'я населення Софіївської селищної територіальної громади показав:

- за 2023 рік показник смертності населення склав 162 особи (у 2022 році – 186 осіб), народилось у 2023 році 57 дитини (у 2022 році – 57 дітей);
- інвалідів 158 осіб;
- онкозахворювання 53 особи;
- хвороби системи кровообігу – 610 осіб;
- хвороби крові і кровотворних органів – 72 особи.

Забезпеченість лікарями у 2023 році склала:

по Комунальному підприємству «Софіївська центральна лікарня» 14 осіб (з них 8 осіб пенсійного віку) при потребі 24 особи;

по Комунальному некомерційному підприємству «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» 11 осіб (з них 5 осіб пенсійного віку) при потребі 13 осіб.

Очевидним є те, що смертність суттєво перевищує народжуваність. Негативні тенденції у демографічній ситуації, а саме: високий рівень постаріння, низька щільність проживання населення, невисокий приріст населення, смертність перевищує народжуваність, обумовлюють високий рівень демографічної старості населення та велике демографічне навантаження. Найбільш характерні ці проблеми для сільської місцевості. Таку кризу частково можна подолати за рахунок підвищення якості медичної допомоги завдяки забезпеченню медичних закладів громади гарними спеціалістами та необхідним матеріально-технічним оснащенням.

На сьогоднішній день у Софіївській центральній лікарні укомплектованість лікарями складає 60 %, у Софіївському Центрі ПМСД – 85 %. Протягом тривалого часу у громаді вакантними лишаються посади лікарів-спеціалістів: дерматолог, офтальмолог, уролог, хірург, онколог, акушер-гінеколог, терапевт, педіатр, лікар функціональної діагностики, лікарендоскопіст.

Надання якісних медичних послуг в громаді потребує покращення кваліфікаційного рівня працівників медичної галузі у відповідності до сучасних вимог. Нагальною потребою є омолодження кадрового потенціалу. Відчувається брак медиків певних кваліфікацій.

Однією з причин зменшення кількості кадрів та відсутності можливості залучення молодих фахівців до роботи в галузі є відсутність житла для медичних спеціалістів та перспектив на його отримання, а також відсутність впродовж багатьох років додаткових заохочувальних, компенсаторних соціальних доплат, виплат і надбавок з місцевого бюджету. Найбільш гострими на цей час є такі проблеми :

- незабезпечення житлом молодих спеціалістів;
- низька заробітна плата;
- зростання плинності та міграції медичних кадрів у міста та сусідні країни з більш високим рівнем економічного розвитку та соціального захисту медичних працівників, престижу медичних професій ;
- значне старіння кадрового потенціалу.

Таким чином, невжиття заходів для вирішення питання кадрового забезпечення лікувально-профілактичних закладів громади може призвести до значного погіршення якості надання медичної допомоги населенню та її відсутності в подальшому.

Стан справ у медичній галузі громади вимагає необхідності здійснення комплексу заходів, спрямованих на розв'язання проблеми та підвищення ефективності медицини в цілому.

Враховуючи, що охорона здоров'я частково впливає на такі результативні демографічні показники, як смертність та народжуваність населення, шляхом надання медичної допомоги, забезпечення медичних закладів громади медичними кадрами шляхом стимулюючих заходів матиме позитивний вплив на демографічну ситуацію.

Прийняття Програми сприятиме забезпеченню лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної ради лікарями, поліпшення стану здоров'я населення шляхом забезпечення доступу до кваліфікованої медичної допомоги як на первинному, так і на вторинному рівні, орієнтованих на інтегрований підхід до вирішення медичних потреб окремих громадян, родин та громади в цілому.

3. Мета Програми

Метою Програми є додаткове стимулювання медичних працівників для підвищення результатів їх роботи, якості та ефективності медичної допомоги, сприяння покращенню кадрової політики, підвищення мотивації до роботи медичних працівників у галузі охорони здоров'я, а саме:

- створення умов ефективного функціонування Комунального підприємства «Софіївська центральна лікарня» та Комунального некомерційного підприємства «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» (далі – лікувально-профілактичні заклади) шляхом забезпечення лікарів службовим житлом та стимулюючих виплат;
- забезпечення медичних закладів спеціалістами, в першу чергу лікарями у ті структурні підрозділи медичних закладів, де кадровий дефіцит набув критичного рівня;
- комплексний підхід щодо підвищення соціального захисту медичних працівників, престижу їх праці в суспільстві в цілому і в громаді зокрема .

4. Основні завдання Програми

Основними завданнями Програми є:

1. Визначення потреби медичного персоналу за категоріями у відповідності до потреб населення у медичній допомозі.
2. Забезпечення лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної ради лікарями та фахівцями з базовою або неповною вищою медичною освітою.
3. Здійснення комплексу організаційних та інформаційних заходів щодо формування у лікарів та фахівців з базовою або неповною вищою медичною освітою мотивації до роботи в лікувально-профілактичних закладах Софіївської селищної ради.
4. Працевлаштування випускників вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, які навчались за кошти державного бюджету, в лікувально-профілактичні заходи Софіївської селищної ради, які потребують першочергового укомплектування.
5. Здійснення доплат та надбавок стимулюючого характеру за рахунок коштів бюджету Софіївської селищної територіальної громади.
6. Проведення заходів, спрямованих на соціальний захист лікарів (забезпечення службовим житлом тощо).
7. Створення належних умов праці медичних працівників.
8. Підготовка і перепідготовка медичних працівників, постійне підвищення їх професійного рівня.
9. Створення умов для ефективного функціонування в громаді галузі медицини.

5. Шляхи та способи розв'язання проблеми забезпечення житлом лікарів

5.1. Для розв'язання проблеми забезпечення медичними кадрами лікувально-профілактичні заклади необхідно:

- визначити перелік вакансій лікарських посад в лікувально-профілактичних закладах Софіївської селищної ради;
- визначити обсяги придбання житла, капітального ремонту (реконструкції) приміщень з метою надання їх під житло;
- визначити обсяги фінансування стимулюючих виплат (одноразова матеріальна допомога, відшкодування комунальних послуг, додаткова заохочувальна надбавка тощо).

5.2. Розмір коштів на придбання житла визначається, виходячи з норми 21 кв. метр загальної площі житла на одного члена сім'ї та додатково 10 кв. метрів на сім'ю (далі –

нормативна площа) з урахуванням ринкової вартості житла шляхом обстеження не менше ніж трьох пропозицій в регіоні (громада, район). Пропозиції про придбання житла лікувально-профілактичні заклади надають до Софіївської селищної ради.

5.3. Житло, придбане за рахунок коштів цієї Програми, відноситься до комунальної власності Софіївської селищної територіальної громади, власник – Софіївська селищна рада. За призначенням житло, одержане відповідно до цієї Програми, відноситься до категорії службового.

5.4. Житло, придбане за рахунок коштів цієї Програми, передається на баланс відповідно Комунальному підприємству «Софіївська центральна лікарня» та/або Комунальному некомерційному підприємству «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» у господарське відання, які подають до Софіївської селищної ради клопотання про включення житлового приміщення (квартири, будинку) до числа службових.

5.5. Службове житло надається для проживання медичним працівникам, які уклали контракт з Комунальним підприємством «Софіївська центральна лікарня» або Комунальним некомерційним підприємством «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» на термін не менше 10 років. Після 10 років роботи у лікувально-профілактичному закладі медичним працівникам може бути надано дозвіл на приватизацію житла після виключення із числа службових. У разі дострокового розірвання контракту з ініціативи медичного працівника без поважних причин він має повернути одержане житло. При розірванні контракту з інших підстав питання про залишення житла у власності медичного працівника вирішується на пленарному засіданні Софіївської селищної ради.

5.6. За умови відсутності у спеціаліста-лікаря необхідності у наданні йому службового житла, йому може надаватися часткова оплата найманого житла (у розмірі, що не перевищує 3 тис.грн/місяць) та/або надаватися часткова оплата комунальних послуг (у розмірі до 50% загальних витрат за місяць щоквартально) за умови укладення ним першого контракту на термін не менше 7 років. Загальна сума компенсації за оплату найманого житла та комунальних послуг не повинна перевищувати 4 тис.грн/місяць.

5.7. При заключенні контракту з лікувально-профілактичним закладом Софіївської селищної ради лікарю виплачується одноразова матеріальна допомога в розмірі 100 тис.грн та в разі необхідності одноразова матеріальна допомога на капітальний ремонт (реконструкцію) житла в розмірі 100 тис. грн.

5.8. Встановлення та виплата додаткової заохочувальної надбавки в розмірі 50% від посадового окладу протягом перших трьох років роботи у лікувально-профілактичних закладах Софіївської селищної ради надається спеціалістам-лікарям за умови укладення ними першого контракту на термін не менше 7 років та ненадання йому стимулів, передбачених пунктами 5.6 та 5.7 цього розділу.

5.9. Виплати зазначені у пунктах 5.6-5.8 цього розділу встановлюються рішенням виконавчого комітету Софіївської селищної ради за заявою медичного працівника та додатковими документами, що підтверджують необхідність виплати.

6. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Софіївської селищної територіальної громади та інших джерел не заборонених законодавством.

Загальний обсяг фінансування Програми становить:

Джерела фінансування	2024 рік, тис. грн	2025 рік, тис. грн	Всього, тис. грн
Державний бюджет	0	0	0
бюджету Софіївської селищної територіальної громади	950	950	1900
Інші джерела	0	0	0

Обсяг коштів визначається у заходах Програма місцевих стимулів для працівників комунальних лікувально-профілактичних закладів Софіївської селищної ради на 2024-2025 роки (додаток до Програми).

Термін виконання Програми – 2024-2025 роки.

7. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дозволить:

- 7.1. Покращити показники укомплектованості лікарськими кадрами.
- 7.2. Поліпшити соціально-побутові умови для лікарів медичних закладів.
- 7.3. Підвищити престиж медичного працівника та ефективність роботи лікарів медичних закладів.
- 7.5. Покращити якість надання медичних послуг населенню.

8. Механізм реалізації Програми

Організація виконання заходів Програми покладається на Комунальне підприємство «Софіївська центральна лікарня» та Комунальне некомерційне підприємство «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги».

Комунальне підприємство «Софіївська центральна лікарня» та Комунальне некомерційне підприємство «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» звітують про хід виконання Програми за 2024 рік та про виконання Програми в цілому.

Координація виконання Програми здійснюватиметься секретарем Софіївської селищної ради.
